

Laidiens: **30.07.2018., Nr. 149**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2018/149.2**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 447

Rīgā 2018. gada 24. jūlijā (prot. Nr. 35 14. §)

Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbažu veikšanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Epidemioloģiskās drošības likuma
34. panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. darbus, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai;

1.2. infekcijas slimības, ar kurām saslimušās vai inficējušās personas vai personas, par kurām radušās aizdomas par saslimšanu vai inficēšanos, aizliegts nodarbināt ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai saistītajos darbos;

1.3. iespējamās infekcijas slimību simptomus;

1.4. darba devēja un nodarbinātās personas (turpmāk – darbinieks) pienākumus, ja darbinieks ir saslimis ar infekcijas slimību vai inficējies ar to vai ja ir aizdomas par darbinieka saslimšanu vai inficēšanos ar infekcijas slimību;

1.5. obligāto pirmreizējo un periodisko veselības pārbažu veikšanas kārtību, personu loku, kuras pakļautas minētajām veselības pārbaudēm, kā arī veselības pārbažu periodiskumu un apjomu.

2. Šie noteikumi neattiecas uz darbiniekiem, kuri ir nodarbināti civilās aviācijas gaisa kuģa salonā.

II. Darbi, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, infekcijas slimības un to simptomi, kā arī darba devēja un darbinieka pienākumi

3. Darbi (ieskaitot mācību praksi, amata apguvi un brīvprātīgā darbu), kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, ir:

3.1. darbi, kuros darbinieks ir tuvā kontaktā ar pakalpojuma saņēmēju, klientu vai pacientu vai uzturas ar viņu vienā telpā vai sabiedriskā transportlīdzekļa salonā;

3.2. darbi, kuros darbinieks ir nodarbināts kādā no pārtikas (tai skaitā dzeramā ūdens) aprites posmiem;

3.3. darbi, kuros darbinieks tieši (pieskaroties ķermeņa audiem) vai netieši (piemēram, izmantojot koplietošanas priekšmetus, aprīkojumu, instrumentus) saskaras ar pakalpojuma saņēmēju, klientu vai pacientu, tai skaitā:

3.3.1. darbinieks tieši sniedz pakalpojumus bērniem (tai skaitā sniedz bērnu uzraudzības pakalpojumus vai ir nodarbināts pirmsskolas izglītības iestādē, vispārējās un profesionālās izglītības iestādē);

3.3.2. darbinieks ir nodarbināts sociālās aprūpes institūcijā;

3.3.3. darbinieks ir nodarbināts ārstniecības iestādē;

3.3.4. darbinieks ir nodarbināts sporta iestādē, publiskas lietošanas peldbaseinā vai publiskas lietošanas pirtī;

3.3.5. darbinieks ir nodarbināts skaistumkopšanas, solārija, tetovēšanas vai pīrsinga pakalpojumu sniegšanas vietā;

3.3.6. darbinieks ir nodarbināts dienesta viesnīcā.

4. Darba devējam ir aizliegts darbos, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, nodarbināt tādu darbinieku, kurš ir saslimis vai inficējies vai par kuru ir radušās aizdomas par saslimšanu vai inficēšanos ar kādu no šo noteikumu 1. pielikumā minētajām infekcijas slimībām, ja šis darbinieks var radīt risku citu cilvēku veselībai.

5. Darbinieks, kurš ir nodarbināts ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai saistītajā darbā, neveic darba pienākumus, ja viņš var radīt risku citu cilvēku veselībai un viņam izpaužas kāds no šādiem iespējamās infekcijas slimības simptomiem:

5.1. caureja (šķidra vēdera izeja trīs un vairāk reižu diennaktī);

5.2. vemšana;

5.3. ādas, gļotādu vai acu ābolu dzelte, kas parādījusies nesen;

5.4. paaugstināta ķermeņa temperatūra ar:

5.4.1. sāpēm kaklā (rīkles iekaisums);

5.4.2. iesnām;

5.4.3. klepu;

5.4.4. galvassāpēm;

5.4.5. ādas izsitumiem, kas parādījušies nesen;

5.5. drudzis;

5.6. ādas bojājums (tai skaitā apdegums, brūce, augonis) ar iekaisumu vai sastrutojumu;

5.7. strutaini izdalījumi no acīm, ausīm, deguna.

6. Darbinieks, kurš ir nodarbināts ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai saistītajā darbā, nekavējoties ziņo darba devējam par nespēju veikt darba pienākumus un vēršas pie ārsta, ja viņam izpaužas kāds no šo noteikumu 5. punktā minētajiem simptomiem vai ja viņš ir saslimis vai inficējies ar kādu no šo noteikumu 1. pielikumā minētajām infekcijas slimībām un var radīt risku citu cilvēku veselībai.

7. Ja darba devējam rodas aizdomas vai ir informācija, ka darbiniekam izpaužas kāds no šo noteikumu 5. punktā minētajiem simptomiem vai viņš ir saslimis vai inficējies ar kādu no šo noteikumu 1. pielikumā minētajām infekcijas slimībām, darba devējam ir tiesības nekavējoties nosūtīt darbinieku veikt veselības pārbaudi, lai izvērtētu iespējamo risku citu cilvēku veselībai.

8. Šo noteikumu 6. un 7. punktā minētajos gadījumos darba devējs atļauj darbiniekam pildīt darba pienākumus, ja ir saņēmis noslēgtu darbnespējas lapu vai izrakstu no stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (veidlapa Nr. 027/u) atbilstoši medicīnisko dokumentu lietvedību regulējošiem normatīvajiem aktiem ar atļauju strādāt norādītajā darbā.

III. Obligāto pirmreizējo un periodisko veselības pārbažu veikšanas kārtība

9. Obligātajām pirmreizējām un periodiskajām veselības pārbaudēm ir pakļautas personas, kuras ir nodarbinātas (ieskaitot mācību praksi, amata apguvi un brīvprātīgā darbu):

9.1. darbos, kuros darbinieks ir regulārā tuvā kontaktā vai epizodiski tuvā kontaktā ar bērnu iekšstelpās un veic darba pienākumus šādās darbavietās:

9.1.1. pirmsskolas izglītības iestādē;

9.1.2. vispārējās izglītības iestādē;

9.1.3. bērnu un jauniešu interešu izglītības iestādē;

9.1.4. profesionālās ievirzes izglītības iestādē (tai skaitā mūzikas skolā, sporta skolā);

9.1.5. profesionālās pamata un vidējās izglītības iestādē (tai skaitā arodizglītības iestādē);

9.1.6. speciālās izglītības iestādē (tai skaitā internātskolā);

9.1.7. bērnu nometnē;

9.1.8. bērnu uzraudzības pakalpojuma sniegšanas vietā;

9.1.9. bērnu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestādē ar izmitināšanu;

9.1.10. iestādē, kas nodrošina sociālos pakalpojumus bērniem bez izmitināšanas;

9.1.11. ārstniecības iestādē, kas sniedz pakalpojumus bērniem;

9.2. darbos kādā no pārtikas (tai skaitā dzeramā ūdens) aprites posmiem, kuros ir tieša saskare ar nefasētu pārtiku;

9.3. darbos pārtikas primārajā ražošanā, kuros darbinieks veic darba pienākumus tiešā saskarē ar pārtiku šādās darbavietās:

9.3.1. lauksaimniecības dzīvnieku novietnē;

9.3.2. dīgstu ražošanas uzņēmumā;

9.3.3. biškopības produktu aprites uzņēmumā.

10. Obligātās pirmreizējās un periodiskās veselības pārbaudes neattiecinā uz personām, kuru darbs ir saistīts ar šādiem pārtikas aprites posmiem:

10.1. graudu malšanas produktu, rauga, iesala, cietes un cietes produktu ražošana un uzglabāšana;

10.2. vīnogu vīna, augļu vīna, sidra, destilētu alkoholisko dzērienu ražošana un uzglabāšana;

10.3. etilspirta ražošana no raudzētiem materiāliem un tā uzglabāšana;

10.4. nedestilētu dzērienu ražošana no raudzētiem materiāliem un šo dzērienu uzglabāšana;

10.5. bezalkoholisko dzērienu ražošana slēgtā tehnoloģiskā procesā un šo dzērienu uzglabāšana;

10.6. fasētu pārtikas produktu uzglabāšana, pārvadāšana un izplatīšana vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, ja produkta saturam nevar piekļūt, to neatverot vai nemainot iepakojumu;

10.7. fasētu gatavo ēdienu izdalīšana ar pārtikas apriti nesaistītā uzņēmumā, ja produkta saturam nevar piekļūt, to neatverot vai nemainot iepakojumu;

10.8. augu izcelsmes, zvejniecības un medniecības primāro produktu ražošana, pārvadāšana, uzglabāšana un laišana tirgū, ja produktu apstrāde ražošanas vietā būtiski nemaina produktu sākotnējās īpašības (piemēram, mazgāšana, žāvēšana, augu lakstu nogriešana, zivju spuru nogriešana vai zivju ķidāšana);

10.9. darbs ar dzeramā ūdens apgādes sistēmām, nenonākot saskarē ar dzeramo ūdeni.

11. Personas obligāto pirmreizējo un periodisko veselības pārbaudi veic ģimenes ārsts, kura pacientu sarakstā attiecīgā persona ir reģistrēta (turpmāk – ģimenes ārsts). Ģimenes ārsts personai izsniedz atzinumu par personas veselības stāvokļa atbilstību veicamajam darbam, par to izdarot ierakstu pacienta ambulatorajā kartē un aizpildot izrakstu no stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (veidlapa Nr. 027/u) atbilstoši medicīnisko dokumentu lietvedību regulējošiem normatīvajiem aktiem (turpmāk – atzinums):

11.1. ja ģimenes ārsts konstatē, ka persona nerada risku citu cilvēku veselībai, ģimenes ārsts izsniedz atzinumu, ka personas veselības stāvoklis atbilst veicamajam darbam;

11.2. ja ģimenes ārstam ir informācija vai ir pamatotas aizdomas, ka persona ir inficējusies ar kādu no 1. pielikumā minētajām infekcijas slimībām un var radīt iespējamu risku citu cilvēku veselībai, ģimenes ārsts izsniedz atzinumu, ka personas veselības stāvoklis neatbilst veicamajam darbam.

12. Obligāto pirmreizējo un periodisko veselības pārbaudžu periodiskums un apjoms personām, kuras nodarbinātas šo noteikumu 9. punktā minētajos darbos, ir norādīts šo noteikumu 2. pielikumā. Ģimenes ārsts šo noteikumu 2. pielikumā minēto veselības pārbaudi var nozīmēt veikt biežāk, to attiecīgi pamatojot, taču pārbaudžu biežums nedrīkst pārsniegt reizi sešos mēnešos.

13. Ja darbiniekam pēdējā gada laikā veikta veselības stāvokļa pārbaude un pēdējo sešu mēnešu laikā veikts plaušu rentgenoloģiskais izmeklējums un ģimenes ārstam ir to apliecinājoši dokumenti, ģimenes ārsts tos ņem vērā, izmeklējot attiecīgo personu un sniedzot atzinumu par personas veselības stāvokļa atbilstību veicamajam darbam. Ja persona šajā laikposmā nav bijusi kontaktā ar aktīvas plaušu tuberkulozes slimnieku un personai nav tuberkulozes slimības pazīmju, ģimenes ārsts var nenosūtīt personu atkārtoti veikt plaušu rentgenoloģisko izmeklējumu.

14. Ja personai pirms darba tiesisko attiecību uzsākšanas (tai skaitā uzsākot darbu blakus darbā) ir veikta obligātā veselības pārbaude, kuras apjoms atbilst veicamajam darbam, personai neveic pirmreizējo obligāto veselības pārbaudi, bet uzrāda darba devējam vai darba devēja pilnvarotai personai derīgu atzinumu, kuru saņēmusi iesniegšanai iepriekšējā vai esošajā darbavietā.

15. Attiecībā uz obligātajām pirmreizējām un periodiskajām veselības pārbaudēm darba devējs vai darba devēja pilnvarotā persona:

15.1. nosaka darbus, kuros darbiniekam saskaņā ar šo noteikumu 9. punktu jāveic obligātā pirmreizējā un periodiskās veselības pārbaudes, un apstiprina šo darbu sarakstu;

15.2. informē personu, kas nodarbināta šo noteikumu 15.1. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļautajā darbā, par šo noteikumu prasībām un nepieciešamību atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumā noteiktajam periodiskumam un apjomam veikt obligātās veselības pārbaudes;